

	Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002		

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

	Nume și prenume	Funcție	Data:	Semnătura
Elaborat	Lect.univ.dr.ec. CRĂSNEANU ANA	Consilier Consultant Comisie CMO	09.07.2024	
Verificat	Prof.univ.dr. TULCAN CAMELIA	Director interimar Departamentul de Managementul Calității	10.07.2024	
	Prof.univ.dr. STANCIU SORIN	Vicepreședinte Comisie CMO	11.07.2024	
Avizat:	Prof.univ.dr. IANCU TIBERIU	Coordonator CEAC	18.09.2024	
	Haiduc SIMONA	Consilier juridic	18.09.2024	
	Conf.univ.dr. IMRE KALMAN	Președinte CMO	18.09.2024	
Avizat în Consiliul de Administrație prin Hotărârea nr. 7739 din data 20.09.2024				
Aprobat în Senatul Universitar prin Hotărârea nr. 7780 din data 23.09.2024				
RECTOR		Prof.univ.dr.ing. POPESCU COSMIN ALIN		

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

1. DOMENIUL DE APLICARE

1.1. Prezenta procedură se aplică în cadrul Universității de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara, reglementând modul în care se realizează managementul riscului în vederea gestionării riscurilor care pot duce atingere obiectivelor specifice ale compartimentelor.

1.2. Managementul riscului reprezintă un instrument managerial prin care se oferă o asigurare rezonabilă pentru îndeplinirea obiectivelor USVT.

2. SCOP

2.1. Scopul elaborării acestei proceduri constă în stabilirea cadrului general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor la nivelul compartimentelor, din cadrul USVT. Totodată procedura dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării operațiunilor de management al riscului și cu privire la continuitatea activității, inclusiv în condiții de fluctuație a personalului, în cadrul operațiunilor de management al riscului.

2.2. De asemenea, prezenta procedură sprijină auditul și/sau alte organisme în acțiuni de auditare și/sau control, iar pe manager, în luarea deciziei în cadrul operațiunilor de management al riscului.

3. DEFINIȚII. ABREVIERI

3.1. În cuprinsul prezentei proceduri se vor folosi următoarele **definiții**, preluate din Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice:

- **Clasarea riscului** = procedeu aplicabil riscurilor apreciate, de către EGR, ca nerelevante în raport de obiectivele specifice compartimentului, constând în îndosărierea și arhivarea formularelor de alertă la risc inclusiv a documentației utilizată pentru fundamentarea riscurilor respective;
- **Compartiment** = direcție generală/ direcție/ serviciu prevăzute în organigrama entității, comisii, inclusiv instituție/structură fără personalitate juridică aflată în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea entității compartiment cu coordonator;
- **Secretariat tehnic al Comisiei de monitorizare** = persoană/ persoane desemnată/desemnate de către președintele Comisiei de monitorizare sau compartiment având ca sarcină principală managementul documentelor ce sunt în atribuția comisiei, în funcție de complexitatea structurii organizatorice a entității publice.

	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002		

- **Control intern managerial** = ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile;
- **Evaluarea riscului** = evaluarea consecințelor materializării riscului în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului;
- **Expunere la risc** = consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o entitate în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează;
- **Evitarea riscului** = tip de răspuns la risc care constă în eliminarea/restrângerea circumstanțelor/activităților care generează riscul;
- **Escaladarea riscului** = procedeu prin care conducerea unui compartiment alertează nivelul ierarhic imediat superior sau secretarul de stat coordonator/secretarul general cu privire la riscurile pentru care compartimentul nu poate desfășura un control satisfăcător al acestora;
- **Gestionarea riscurilor sau managementul riscurilor** = toate procesele implicate de identificarea, evaluarea, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, stabilirea responsabilităților;
- **Impactul** = consecința (efectul) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa;
- **Materializarea riscului** = Translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) în cel al certitudinii (al faptului împlinit). Riscul materializat se transformă dintr-o problemă posibilă într-o problemă dificilă, dacă riscul reprezintă o amenințare, sau într-o situație favorabilă, dacă riscul reprezintă o oportunitate;
- **Monitorizarea** = tip de răspuns la risc care constă în acceptarea riscului cu condiția menținerii sale sub o permanentă supraveghere, parametrul supravegheat cu precădere fiind probabilitatea;
- **Prioritizarea riscurilor** = acțiune determinată de caracterul limitat al resurselor și de necesitatea de a se stabili un răspuns optim la risc, pentru fiecare risc identificat și evaluat, și care constă în stabilirea ordinii de priorități în tratarea riscurilor, printr-o alocare eficientă și judicioasă a resurselor;
- **Probabilitatea de materializare a riscului** = posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se realizeze;
- **Profilul de risc** = un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritarizată a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă entitatea publică;
- **Registrul de riscuri** = document în care se consemnează informațiile privind riscurile identificate;
- **Responsabilul cu riscurile** = persoană desemnată de către conducătorul unui compartiment, care colectează informațiile privind riscurile din cadrul

	Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002		

- compartimentului, elaborează și actualizează registrul de riscuri la nivelul acestuia;
- **Risc** = o situație, un eveniment care nu a apărut încă, dar care poate apărea în viitor, caz în care obținerea rezultatelor prealabil fixate este amenințată sau potențată; astfel, riscul poate reprezenta fie o amenințare, fie o oportunitate și trebuie abordat ca fiind o combinație între probabilitate și impact;
 - **Risc inerent** – riscul privind îndeplinirea obiectivelor, în absența oricărei acțiuni pe care ar putea-o lua conducerea, pentru a reduce probabilitatea și/sau impactul acestuia;
 - **Risc rezidual** – riscul privind îndeplinirea obiectivelor, care rămâne după stabilirea și implementarea răspunsului la risc;
 - **Tipul de răspuns la risc** – strategia adoptată cu privire la risc, ce cuprinde și măsuri de control, după caz;
 - **Toleranța la risc** – cantitatea de risc pe care entitatea este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat;
 - **Transferarea (externalizarea) riscului** – tip de răspuns la risc recomandat în cazul riscurilor financiare și patrimoniale și care constă în încredințarea gestionării riscului unui terț care are expertiza necesară gestionării aceluia risc, încheindu-se în acest scop un contract;
 - **Tratarea (atenuarea) riscului** – tip de răspuns la risc care constă în luarea de măsuri (implementarea măsurilor de control intern) pentru a menține riscul în limite acceptabile (tolerabile); reprezintă abordarea cea mai frecventă pentru majoritatea riscurilor cu care se confruntă entitatea.

3.2. În cuprinsul prezentei proceduri se vor folosi următoarele **abrevieri**:

- **USVT** – Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara;
- **CM** – Comisa de monitorizare;
- **SCIM** – Sistemul de control intern managerial.

4. REFERINȚE NORMATIVE

4.1. LEGISLAȚIE PRIMARĂ

- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1269/17.12.2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
- Hotărârea Guvernului nr. 599/ 2.08.2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;

4.2. LEGISLAȚIE SECUNDARĂ

- Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

4.3. ALTĂ LEGISLAȚIE SPECIFICĂ

- Carta USVT;
- Hotărârile Senatului universitar și ale Consiliului de administrație ale USVT;
- Regulamentul intern al USVT - R046;
- Regulament de organizare și funcționare a comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică cu privire la sistemul de control intern managerial din USVT - R111;
- Regulament privind organizarea și funcționarea grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție din cadrul Universității de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara – R112;

5. DESCRIEREA PROCEDURII

5.1. PRINCIPII GENERALE

5.1.1. Managementul riscurilor reprezintă un proces complex de identificare, analiză și răspuns la posibilele riscuri identificate în corespondență cu activitățile realizate la nivelul compartimentelor USVT. Astfel, controlul intern este asociat direct cu managementul riscurilor, deoarece, prin măsurile luate se asigură un cadru funcțional ce permite instituției să își atingă obiectivele.

5.1.2. Conform Ordinului SGG nr. 600/2018, **Standardul 8.2.**, realizarea unui management coerent al riscurilor presupune:

1. **identificarea riscurilor** în strânsă legătură cu activitățile din cadrul obiectivelor specifice a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor; identificarea amenințărilor/ vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale entității care ar putea conduce la nerealizarea obiectivelor propuse și la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;
2. **evaluarea riscurilor**, prin estimarea probabilității de materializare, a impactului

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

asupra activităților din cadrul obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc;

3. **stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor** (răspunsului la risc) prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, inclusiv măsuri de control; analiza și gestionarea riscurilor în funcție de limita de toleranță la risc aprobată de către conducerea instituției;
4. **monitorizarea implementării măsurilor de control** și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor acestora;
5. **raportarea periodică a situației riscurilor** se realizează ori de câte ori este nevoie sau cel puțin o dată pe an, respectiv dacă riscurile persistă, în funcție de apariția de riscuri noi, eficiența măsurilor de control adoptate, reevaluarea riscurilor existente etc.

5.2. CADRUL GENERAL AL PROCEDURII

5.2.1. Procesul de management al riscurilor se află în responsabilitatea Președintelui Comisiei de monitorizare, și se organizează în funcție de dimensiunea, complexitatea și mediul specific al entității publice.

5.2.2. Pentru asigurarea unui management eficient al riscurilor la toate nivelurile, conducătorii compartimentelor de la primul nivel de conducere desemnează la nivelul acestora, un responsabil cu riscurile, conform dispozițiilor 8.2.4 din Ordinul SGG nr. 600/2018.

5.2.3. Prin decizia rectorului se vor desemna responsabilii de risc la nivel de compartimente, nominalizați de către conducătorii compartimentelor cuprinse în primul nivel de conducere din structura organizatorică a USVT.

5.2.4. Pentru definirea și stabilirea obiectivelor generale și/sau specifice la nivelul fiecărui compartiment din cadrul USVT, în strânsă legătură cu misiunea USVT și în concordanță cu prevederile Ordinului SGG nr. 600/2018 Standardul 5 – Obiective, se va întocmi de către conducătorul de compartiment **lista cu obiectivele generale și/sau specifice**¹, conform **Anexei 1**.

5.2.5. Conducătorul fiecărui compartiment din cadrul instituției împreună cu responsabilul de risc desemnat, analizează obiectivele și atribuțiile cuprinse în regulamentele de organizare și funcționare ale structurilor interne USVT, pentru domeniul specific de care răspunde. Apoi se vor identifica riscurile inerente care pot afecta desfășurarea activităților și realizarea obiectivelor specifice domeniului de competență,

¹ Obiectivele specifice trebuie definite astfel încât să răspundă pachetului de cerințe SMART (S - specifice, M - măsurabile, A - adecvate, R - realiste, T - să aibă un termen de realizare).

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

prin raportarea la fișa postului. În acest sens, se va întocmi **conform Anexei 2, Tabelul** cuprinzând **Obiective specifice și riscurile inerente asociate**, prin care se stabilește un set de indicatori asociați fiecărui obiectiv în parte.

5.3. IDENTIFICAREA ȘI EVALUAREA RISCURILOR

5.3.1. În procesul de identificare a riscurilor primul pas îl reprezintă completarea **Formularului de alertă la risc la nivel de compartiment – Anexa 3**. Responsabilul cu riscurile din cadrul compartimentului întocmește, după caz formularul de alertă la risc, pe care îl transmite conducătorului compartimentului spre analiză.

5.3.2. Formularul de alertă la risc, primit de la persoanele care au identificat riscurile își propune:

- clasarea riscului aferent, dacă riscul este nerelevant;
- escaladarea riscului la nivelurile superioare ale managementului;
- reținerea riscului pentru gestionare, caz în care propune unul din tipurile de răspuns la risc, adică strategia adoptată: acceptarea, monitorizarea, evitarea, transferarea, tratarea.

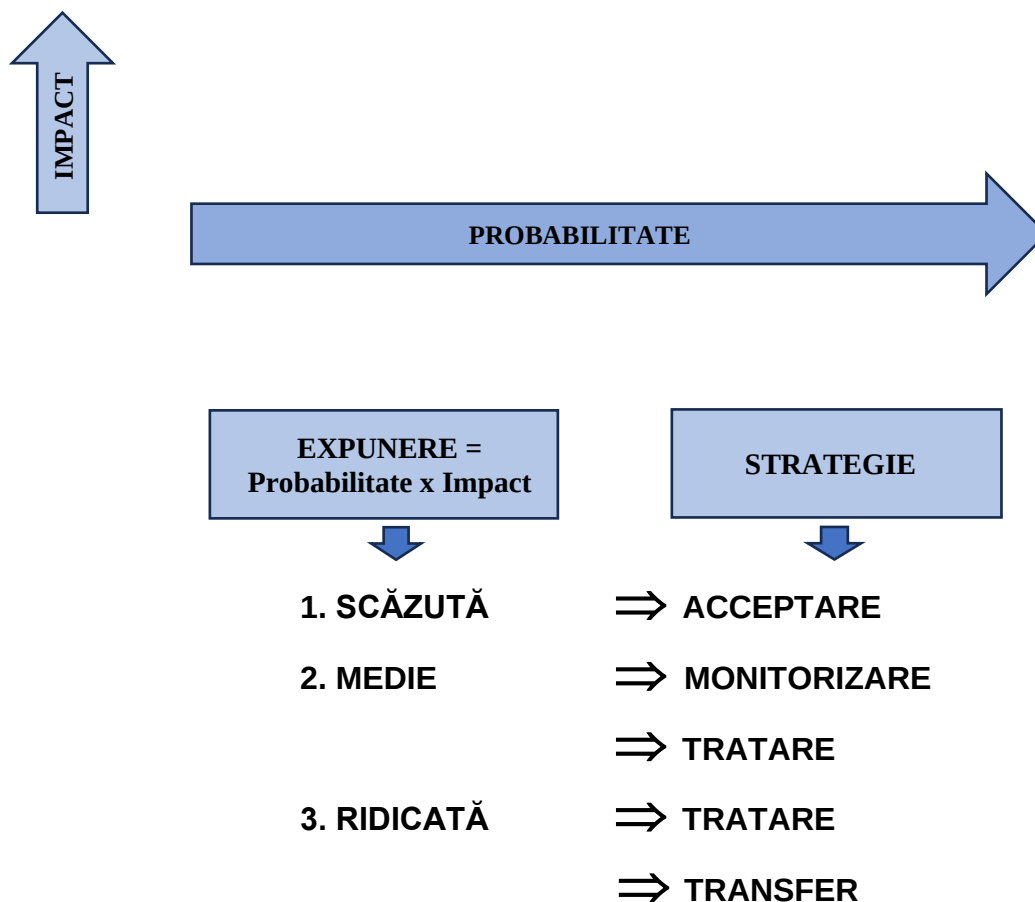
5.3.3. Evaluarea riscurilor se va face de către responsabilul cu riscurile împreună cu conducătorul compartimentului, prin Registrul de riscuri, astfel:

- Estimarea probabilității de apariție a impactului asupra activităților din cadrul obiectivelor, în cazul în care acestea se materializează. Ca instrument de evaluare se pot utiliza scale de probabilități, pe o scală de trei trepte, ca fiind:
 - Scăzută: 0-20%,
 - Medie: peste 20%-80%,
 - Mare: peste 80%-100%.
- Estimarea impactului asupra obiectivelor/activităților în cazul materializării riscurilor, pe o scală de trei trepte, ca fiind: scăzut, mediu, ridicat.
- Evaluarea expunerii la risc – (combinație între probabilitate și impact) consecințele pe care le poate resimți compartimentul în raport cu obiectivele prestabilite, în cazul în care riscul se materializează.

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

<u>Evaluarea</u> <u>risc se</u> <u>pe baza</u> <u>de 3</u>	RIDICAT 3	3 SR	6 MR	9 RR	<u>expunerii la</u> <u>realizează</u> <u>unei scale</u> <u>trepte,</u>
	MEDIU 2	2 SM	4 MM	6 RM	
	SCĂZUT 1	1 SS	2 MS	3 RS	
		SCĂZUTĂ 1	MEDIE 2	RIDICATĂ 3	

scală stabilită în prezenta procedură, conform graficului prezentat mai jos:

5.3.4. Formularul de alertă la risc, primit de la persoanele care au identificat riscurile își

	Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002		

propune:

- În cadrul tipului de răspuns la risc (strategiei adoptate) se definește toleranța la risc, care reprezintă cantitatea de risc pe care o entitate publică este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat, în situații în care riscul poate fi o oportunitate sau o amenințare.
- Ierarhizarea și prioritizarea riscurilor se va face în funcție de toleranța la risc. Responsabilul de risc înscrie valorile celor două variabile (impactul sau probabilitatea), precum și nivelul de risc inerent (expunere) în **Baza de calcul**, conform modelului din formularul de la **Anexa 4**;

5.3.5. În conexiune cu toleranța la risc se stabilește **limita de toleranță la risc**, limită ce se analizează din următoarele perspective:

- a) Perspectiva cost - beneficiu - scopul acestei analize este de a se depista dacă limita de toleranță propusă nu presupune “costuri” exagerat de mari în raport cu beneficiul.
- b) Perspectiva resurselor totale - pe care entitatea publică le poate aloca măsurilor de control.
 - Dacă resursele sunt insuficiente, se operează o ierarhizare a riscurilor în funcție de priorități și o reajustare a limitelor de toleranță pentru riscurile mai puțin prioritare.

5.4. STABILIREA STRATEGIEI DE GESTIONARE A RISCURILOR

5.4.1. După ce riscurile au fost identificate și evaluate și după ce s-a definit limita de toleranță, este necesară stabilirea tipului de răspuns la risc pentru fiecare risc în parte (strategia adoptată). În acest sens se analizează dacă riscurile pot fi sau nu ținute sub control.

5.4.2. Tipuri de răspuns la risc (strategii adoptate) aplicabile în *Managementul riscurilor*:

- A. **Acceptarea (tolerarea) riscurilor** = Expunerea poate fi tolerată fără a necesita implementarea vreunei măsuri de control. Este aplicabilă în cazul riscurilor cu expunere scăzută sau atunci când aplicarea unei strategii de răspuns la risc nu este posibilă; Această opțiune poate fi completată de un plan pentru situații neprevăzute, care să abordeze impactul resimțit în cazul materializării riscurilor
- B. **Monitorizarea riscurilor** = Este aplicabilă în cazul riscurilor cu impact semnificativ, dar cu probabilitate mică de apariție Expunerea poate fi tolerată, dar se impune monitorizarea riscurilor și în special a cauzelor de apariție a acestora, pentru a identifica dacă măsurile de control propuse și implementate tratează cauzele reale ale materializării riscurilor.
- C. **Evitarea riscurilor** = Strategie care constă în eliminarea/restrângerea circumstanțelor/activităților care generează riscul

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

D. **Transferarea riscurilor** = Presupune transferarea riscului către o altă structură, care poate gestiona în condiții eficiente respectiva activitate (îndeosebi în cazul riscurilor financiare și patrimoniale).

E. **Tratarea riscurilor** = Se impune implementarea unui instrument/unei măsuri de control pentru a menține riscul în limite acceptabile. Activitatea structurii nu este întreruptă.

5.4.3. Toate riscurile care au un nivel al expunerii peste limita de toleranță la risc acceptată necesită măsuri de control prin care aceste riscuri să devină unele reziduale.

5.4.4. Secretariatul Tehnic al Comisiei de Monitorizare pe baza Registrului de Riscuri la nivel de USVT, propune **profilul de risc și limita de toleranță la risc** care sunt analizate și avizate în ședința CM de către Președintele CM și aprobate de către Rectorul USVT.

5.4.5. Profilul de risc oferă o imagine de ansamblu, cuprinzând evaluarea generală, documentată și prioritizată a gamei de riscuri specifice cu care se poate confrunta USVT. Profilul de risc se interpretează astfel:

- Riscurile care se situează în zona de culoare roșie au expunerea la risc și deviația cea mai mare față de toleranța la risc și acestea reclamă, cu prioritate, inițierea unor măsuri de control.
- Riscurile care se situează în zona de culoare galbenă au o expunere ce depășește limita de toleranța la risc, dar deviația de la aceasta este una moderată. Aceste riscuri pot fi tratate prin măsuri de control sau monitorizate, în funcție de decizia conducerii entității publice.
- Riscurile care se situează în zona de culoare verde au o expunere ce nu depășește limita de toleranța la risc și nu necesită nici o măsură de control

5.4.6. Toate riscurile care au un nivel al expunerii peste limita de toleranță la risc acceptată, necesită măsuri de control prin care aceste riscuri să devină unele reziduale.

5.4.7. Pe baza formularelor de alertă la risc aprobate de către conducătorul compartimentului, responsabilul cu riscurile actualizează **Registrul de riscuri** la nivel de compartiment - **Anexa 5**. Acesta va fi transmis spre aprobare conducătorului compartimentului, care îl transmite apoi către Secretariatul tehnic și Președintele CM, în vederea analizării și avizării acestuia, împreună cu documentația formată din:

1. Lista obiectivelor generale și/sau specifice a activităților din cadrul compartimentului – **Anexa 1**;
2. Tabelul cuprinzând obiectivele specifice, a indicatorilor asociați și riscurile inerente asociate, la nivelul compartimentului – **Anexa 2**;
3. Formularul de alertă la risc - **Anexa 3**;
4. Bază de calcul pentru evaluarea riscurilor inerente identificate în cadrul compartimentului – **Anexa 4**;
5. Plan de acțiune și măsuri de control propuse pentru minimizarea riscurilor semnificative identificate în cadrul compartimentului – **Anexa 7**

Secretariatul tehnic al Comisiei centralizează toate Tabelele, de la nivelul tuturor

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

compartimentelor, pentru avizare de către Președintele Comisiei și aprobare de către Rector.

5.4.8. În cadrul ședinței Comisiei de Monitorizare se analizează și se prioritizează riscurile identificate la nivelul compartimentelor.

5.4.9. Secretariatul tehnic al Comisiei de Monitorizare centralizează Registrele de riscuri de la nivelul compartimentelor, pentru întocmirea Registrului de riscuri la nivelul USVT – **Anexa 6**, care se avizează de către președintele CM și se aprobă de către Rector. Numai riscurile semnificative se vor centraliza la nivelul Comisiei de monitorizare, în Registrul de riscuri al USVT.

5.5. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR DE CONTROL, REVIZUIREA ȘI RAPORTAREA PERIODICĂ A SITUAȚIEI RISCURILOR

5.5.1. Conducătorul compartimentului transmite măsurile de control – **Anexa 7** pentru riscurile semnificative secretariatului tehnic al CM.

5.5.2. Pe baza măsurilor de control indicate la pct. 7.1, Secretariatul tehnic al CM elaborează anual Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative la nivelul USVT - **Anexa 8**, iar după analizare și avizare de către Președintele CM, respectiv aprobare de către Rector, îl transmite în vederea implementării și a monitorizării acțiunilor de minimizare a riscului semnificativ și a măsurilor de control, compartimentelor responsabile cu riscurile identificate.

5.5.3. Vor fi luate măsuri de control la nivelul instituției numai pentru riscurile **afiate deasupra limitei de toleranță**.

5.5.4. Înaintea îndeplinirii termenului de un an de la ultima revizuire a riscurilor semnificative, fiecare responsabil de risc întocmește împreună cu conducătorul de compartiment situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul fiecărui compartimentului din USVT, conform modelului de la **Anexa 9** pe care o va comunica către CM, spre avizare.

5.5.5. Raportarea anuală a riscurilor se va realiza pe două nivele:

- la nivelul compartimentului de la primul nivel de conducere – de către responsabilul cu riscurile, printr-un raport asumat de conducătorul compartimentului și care se transmite Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare – **Anexa 10**;
- la nivelul instituției publice – de către Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare, pe baza rapoartelor de la compartimente, informează conducătorul USVT asupra stadiului procesului de gestionare a riscurilor. Informarea cuprinde

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

o analiză a riscurilor identificate și gestionate la nivelul compartimentelor, respectiv monitorizarea obiectivelor și activităților prin intermediul indicatorilor de performanță la nivelul universității – **Anexa 11.**

5.5.6. Procesul de monitorizare cuprinde stadiul implementării măsurilor de control prevăzute în Plan, prin completarea Fișei de urmărire a riscului (**FUR**) – **Anexa 12.**

5.5.7. La nivelul compartimentului, responsabilul cu riscurile propune măsurile de control la nivel de structură și o transmite conducătorului compartimentului spre analiză și semnare.

5.5.8. Responsabilul cu riscurile îl informează, ori de câte ori este cazul, pe conducătorul compartimentului de la primul nivel de conducere, asupra stadiului implementării măsurilor de control.

5.5.9. În cadrul procesului de revizuire, responsabilul cu riscurile pe compartiment asigură analizarea stadiului implementării măsurilor de control, a eficacității acestora, precum și reevaluarea riscurilor din sfera lor de responsabilitate, ori de câte ori este cazul, sau cel puțin o dată pe an, pentru a analiza dacă:

- a) riscurile persistă;
- b) au apărut riscuri noi;
- c) impactul și probabilitatea riscurilor au suferit modificări;
- d) măsurile de control sunt inefficiente;
- e) modificarea termenelor pentru implementarea măsurilor de control;
- f) escaladarea unor riscuri către managementul superior;
- g) prioritizarea riscurilor.

5.5.10. Resurse necesare:

- Resurse materiale – computere, birotică, aplicații informatice, etc.
- Resurse umane – personalul la nivelul compartimentelor implicate în implementarea sistemului de control intern managerial, persoanele responsabile cu riscurile;
- Resurse financiare – nu este cazul.

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1. Conducătorul compartimentului are următoarele atribuții:

- a) desemnează un responsabil de risc din cadrul compartimentului și monitorizează împreună cu acesta, registrul riscurilor la nivelul compartimentului;
- b) ia măsuri pentru îmbunătățirea sistemului de control intern/managerial din cadrul structurii pe care o coordonează;
- c) întocmește Lista obiectivelor generale și/sau specifice și a activităților din cadrul

	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002		

compartimentului - **Anexa 1**;

- d) întocmește împreună cu responsabilul de riscuri Tabelul cuprinzând obiectivele specifice, a indicatorilor asociați și riscurile inerente asociate, la nivelul compartimentului - **Anexa 2**;
- e) întocmește împreună cu responsabilul de riscuri Baza de calcul pentru evaluarea riscurilor inerente identificate în cadrul compartimentului - **Anexa 4**;
- f) întocmește împreună cu responsabilul de riscuri Planul de acțiune și măsuri de control propuse pentru minimizarea riscurilor semnificative identificate în cadrul compartimentului, pe care îl transmite către Secretariatul tehnic al CM – **Anexa 7**;
- g) nominalizează responsabili cu riscurile și asigură cadrul organizațional și procedural pentru identificarea și evaluarea riscurilor, stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor, monitorizarea implementării măsurilor de control, revizuirea și raportarea periodică a acestora;
- h) identifică, evaluează și prioritizează riscurile care pot afecta atingerea obiectivelor generale și/sau specifice și întreprind acțiuni care să mențină riscurile în limite acceptabile;
- i) monitorizează realizarea obiectivelor generale și/sau specifice analizând activitățile ce se desfășoară în cadrul structurii;
- j) întocmește împreună cu responsabilul de riscuri Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului – **Anexa 9**, pe care o transmite spre avizare Comisiei de monitorizare;
- k) verifică modul în care au fost completate coloanele Registrului de riscuri, precum și concordanța dintre coloanele respective;
- l) monitorizează Fișa de urmărire a riscului (**FUR**) – **Anexa 12**, pe care o transmite Secretariatului tehnic;
- m) în caz de indisponibilitate, acesta desemnează o altă persoană din cadrul structurii pe care o conduce pentru participarea la ședințe, de regulă responsabil de risc.

6.2. Responsabilul de risc au următoarele atribuții:

- a) întocmește registrul riscurilor la nivelul compartimentelor;
- b) întocmește împreună cu conducătorul compartimentului Tabelul cuprinzând obiectivele specifice, a indicatorilor asociați și riscurile inerente asociate, la nivelul compartimentului- **Anexa 2**;
- c) întocmește, după caz, formularul de alertă la risc – **Anexa 3**, pe care îl transmite conducătorul compartimentului spre analiză;
- d) întocmește împreună cu conducătorul compartimentului Baza de calcul pentru evaluarea riscurilor inerente identificate în cadrul compartimentului - **Anexa 4**;

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

- e) transmite Secretariatul tehnic al CM dosarul care va cuprinde toate documentele justificative, care stau la baza întocmirii și gestionării Registrului de Riscuri, **Anexele 1-5;**
- f) întocmește împreună cu conducătorul compartimentului Planul de acțiune și măsuri de control propuse pentru minimizarea riscurilor semnificative identificate în cadrul compartimentului, pe care îl transmite către Secretariatul tehnic al CM – **Anexa 7;**
- g) întocmește împreună cu conducătorul compartimentului Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului – **Anexa 9**, pe care o transmite spre avizare Comisiei de monitorizare;
- h) completează Fișa de urmărire a riscului (**FUR**) – **Anexa 12**, pe care o transmite conducătorului de compartiment;
- i) transmite riscurile inerente Comisiei de monitorizare pentru a fi centralizate în Registrul de riscuri, de către responsabilul cu riscurile al USVT, din cadrul Secretariatului tehnic al CM.

6.3. Membrii CM au următoarele atribuții:

- a) asigură implementarea etapelor aferente procesului de management al riscurilor;
- b) analizează Registrul de riscuri pe universitate – **Anexa 6;**
- c) analizează și decid asupra profilului de risc și limitei de toleranță la risc;
- d) avizează Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative, și îl trimite spre aprobare rectorului USVT – **Anexa 8;**
- e) avizează Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului – **Anexa 9**, transmisă de conducătorul de compartiment.

6.4. Secretarul/ Secretariatul tehnic al Comisiei de Monitorizare are următoarele atribuții:

- a) organizează ședințele CM, în vederea analizării și tratării riscurilor și întocmește procesele verbale ale întâlnirilor;
- b) asigură preluarea și centralizarea datelor la nivel de universitate referitoare la neregularitățile semnalate la nivelul compartimentelor și menținerea la zi a tuturor documentelor privitoare la neregularități;
- c) analizează Registrele de riscuri de la nivelul compartimentelor în vederea elaborării Registrului de riscuri de la nivelul USVT pe care îl transmite spre avizare președintelui CM;

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

- d) pe baza Registrului de riscuri de la nivelul USVT, propune profilul de risc și limita de toleranță la risc, care sunt analizate și avizate în ședința comisiei CM și aprobate de către Rector;
- e) elaborează, pe baza raportărilor anuale, ale conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere, un Raport anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor în cadrul USVT - **Anexa 11**, către rectorul USVT, aprobat de Președintelui CM;
- f) elaborează anual Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative în cadrul USVT - **Anexa 8**, pe baza măsurilor de control pentru riscurile semnificative transmise de conducătorul compartimentului - **Anexa 7**, plan care este analizat de membrii Comisiei CM și aprobat de către rectorul USVT;
- g) transmite Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative în cadrul USVT, compartimentelor responsabile cu gestionarea riscurilor semnificative, în vederea implementării;
- h) alte atribuții conform legislației în vigoare.

6.5. Președintele CM are următoarele atribuții:

- a) emite ordinea de zi și conduce ședințele de lucru ale CM;
- b) avizează Registrul de riscuri la nivelul USVT – **Anexa 6**;
- c) avizează Profilul de risc și limita de toleranță la risc, discutate în ședințele CM;
- d) avizează Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative în cadrul USVT, în vederea aprobării de către Rector – **Anexa 8**;
- e) asigură procesul de management al riscurilor;
- f) solicită conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere din structura organizatorică desemnarea unui responsabil de riscuri la nivelul compartimentului;
- g) avizează Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului – **Anexa 9**, transmisă de conducătorul de compartiment;
- h) analizează și aprobă Raportul anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivel USVT – **Anexa 11**, pe baza Raportărilor anuale ale conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere, privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor – **Anexa 10**.

6.6. Vicepreședintele Comisiei de Monitorizare:

- a) preia sarcinile Președintelui Comisiei de Monitorizare în cazul lipsei/indisponibilizării, prin delegare.

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

6.7. Rectorul are următoarele atribuții:

- aprobă Registrul de riscuri pe universitate;
- aprobă Profilul de risc și limita de toleranță la risc;
- aprobă Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative în cadrul USVT – **Anexa 8**.

7. INFORMAȚII DOCUMENTATE DE MENȚINUT

Nr. Crt	Inf. documentată de menținut		Inițiată de:	Circulă la:	Arhivare informație documentată în arhiva operațională		
	Denumire	Cod			Loc	Durată	Responsabil
1.	Lista obiectivelor generale și/sau specifice și a activităților din cadrul compartimentului	USVT—PS-002-F01	Conducător compartiment	Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
2.	Tabelul cuprinzând obiectivele specifice, a indicatorilor asociați și riscurile inerente asociate, la nivelul compartimentului	USVT—PS-002-F02	Conducător compartiment Persoană responsabilă cu riscurile	Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
3.	Formular de alertă la risc	USVT—PS-002-F03	Persoană responsabilă cu riscurile	Conducător compartiment Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Persoană responsabilă cu riscurile Conducător compartiment

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara					Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI					Ediția 1 /Revizia 0

							Secretar tehnic al CM
4.	Bază de calcul pentru evaluarea riscurilor inerente identificate în cadrul compartimentului	USVT— PS-002-F04	Conducător compartiment Persoană responsabilă cu riscurile	Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5ani	Persoană responsabilă cu riscurile Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
5.	Registrul de riscuri la nivelul compartimentului din cadrul USVT	USVT— PS-002-F05	Persoană responsabilă cu riscurile	Conducător compartiment Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5ani	Persoană responsabilă cu riscurile Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
6.	Registrul de riscuri la nivelul USVT centralizator registre de riscuri* ale compartimentelor	USVT— PS-002-F06	Secretariat tehnic al CM	Membrii CM Președinte CM Membrii CM Rector Conducător compartiment	Secretariat tehnic al CM Compartiment	5ani	Secretar tehnic al CM Conducător compartiment
7.	Plan de acțiune și măsuri de control propuse pentru minimizarea riscurilor inerente semnificative identificate în cadrul compartimentului	USVT— PS-002-F07	Conducător compartiment Persoană responsabilă cu riscurile	Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Persoană responsabilă cu riscurile Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
8.	Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile	USVT— PS-002-F08	Secretariat tehnic al CM	Membrii CM Președinte CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment

	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara		Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI		Ediția 1 /Revizia 0
COD: USVT- SCIM-PO-002			

	semnificative în cadrul USVT			Rector Conducător compartiment			Secretariat tehnic al CM
9.	Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului	USVT— PS-002- F09	Conducător compartiment Persoană responsabilă cu riscurile	Secretariat tehnic al CM Membrii CM Președinte CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
10.	Raport anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentului	USVT— PS-002- F010	Persoană responsabilă cu riscurile	Conducător compartiment Secretariat tehnic al CM Președinte CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment Secretar tehnic al CM
11.	Raport anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul USVT	USVT— PS-002- F011	Secretar tehnic al CM	Președinte CM Rector	Secretariat tehnic al CM	5 ani	Secretariat tehnic al CM
12.	Fișa de urmărire a riscului	USVT— PS-002- F012	Persoană responsabilă cu riscurile	Conducător compartiment Secretariat tehnic al CM	Compartiment Secretariat tehnic al CM	5 ani	Conducător compartiment Secretariat tehnic al CM
13.	Documentele Comisiei de Monitorizare	USVT— PS-002- F013	Secretar Comisie de monitorizare	Comisie de monitorizare	Secretariat tehnic al CM	5 ani	Secretar tehnic al CM

6. ANEXE

 COD: USVT- SCIM-PO-002	Universitatea de Științe Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara	Organism emitent Departamentul de Management al Calității
	PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția 1 /Revizia 0

8.1. Înregistrările privind managementul riscului în cadrul U.S.V.T. se realizează utilizând următoarele anexe atașate:

Anexa 1	Lista obiectivelor generale și/sau specifice și a activităților din cadrul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F01
Anexa 2	Tabelul cuprinzând obiectivele specifice, a indicatorilor asociați și riscurile inerente asociate la nivelul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F02
Anexa 3	Formular de alertă la risc	COD USVT- SCIM- PO 002 F03
Anexa 4	Bază de calcul pentru evaluarea riscurilor inerente identificate în cadrul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F04
Anexa 5	Registrul de riscuri la nivel compartimentului din cadrul USVT	COD USVT- SCIM- PO 002 F05
Anexa 6	Registrul de riscuri la nivelul USVT centralizator registre de riscuri ale compartimentelor	COD USVT- SCIM- PO 002 F06
Anexa 7	Plan de acțiune și măsuri de control propuse pentru minimizarea riscurilor semnificative identificate în cadrul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F07
Anexa 8	Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative în cadrul USVT	COD USVT- SCIM- PO 002 F08
Anexa 9	Situația privind stadiul implementării acțiunilor de minimizare, a măsurilor de control propuse și evaluarea riscurilor reziduale din cadrul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F09
Anexa 10	Raport anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentului	COD USVT- SCIM- PO 002 F010
Anexa 11	Raport anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul USVT	COD USVT- SCIM- PO 002 F011
Anexa 12	Fișa de urmărire a riscului	COD USVT- SCIM- PO 002 F012
Anexa 13	Documentele Comisiei de Monitorizare	COD USVT- SCIM- PO 002 F013